

طی مراسمی که در ۱۰ ژانویه ۱۹۷۷ در آکروپول (آتن) برگزار شد، آمادو امپتارامبو، مدیرکل یونسکو (عکس زیر در کنار آقای تری پامیش وزیر فرهنگ و علوم یونان) برای حفظ آثار این مکان والا، که از چندین سال پیش دستخوش خرابی شده است، رسماً پیامی فرستاد که ما در اینجا نقل می‌کنیم.

دولت یونان تاکنون اقدامات مهمی برای حفظ بناها و مجسمه‌هایی که در معرض ویرانی قرار دارند بعمل آورده است. مثلاً در انتظار یافتن راه حلی برای مسئله بیماری سنگها، کاریاتیه‌ها را قالب‌گیری کرده‌اند تا به‌موزه ملی آتن انتقال دهند.

به‌خسارات ناشی از نفوذ آبویزدگی، خرابیهای ناشی از زنگ‌زدن استخوان‌بندی فلزی ساختمانها، پدیده فرسایش و نتایج رفت و آمد بیش از اندازه جهانگردان، باید اثرات هولناک آلودگی هوا بر سنگها را نیز افزود. به این دلیل، بتقاضای مقامات یونانی

و با همکاری ایشان، در قالب یک اقدام بین‌المللی که در آخرین اجلاس کنفرانس عمومی یونسکو در نایروبی (کنیا) بتصویب رسید، طرحی برای عمل تهیه شد. در واقع هدف، نجات میراثی فرهنگی است که اگر چه بطور عمده یونانی است ولی به تمامی جامعه انسانی نیز مربوط است.

برطبق برآوردهایی که مشترکاً، از جانب یونسکو و دولت یونان بعمل آمده است، هزینه این عملیات مجموعاً به ۱۵ میلیون دلار بالغ می‌شود و برای اتمام آن به پنج تا ده سال وقت نیاز است.

مجله پیام یونسکو، پسمخود، یکی از شماره‌های آینده‌اش را به تاریخچه آکروپول و مشکلاتی که برای حفاظت آن وجود دارد، اختصاص خواهد داد.

■ خوانندگان ما می‌توانند با کمکهای شخصی باین درخواست پاسخ دهند. (بمخضات داخل کادر صفحه ۳۴ نگاه کنید).

اکروپول در خطر است

نوشته آمادو امپتارامبو

مدیرکل یونسکو

این مجموعه معتبر تاریخی که ایکتیوس و فیداس نشان نبوغشان را بر آن نقش زده‌اند، بعد از ۲۴۰۰ سال مقاومت در برابر حملات روزگار و اضافها، بر اثر فساد سنگهایش که بر اثر تمدن صنعتی، در چند ساله اخیر تسریع شده است، در خطر ویرانی قرار گرفته است.

تاکنون به کمک کارهای ترمیمی که از قرن نوزدهم به بعد زیر نظر اداره باستانشناسی یونان انجام شده و اخیراً با اقدامات حفاظتی خاصی تکمیل شده است، سه میلیون نفری که اکنون هر ساله برای دیدن آکروپول به این محل می‌شتابند، توانسته‌اند در زیر نور شب آتن این آثار پرافتخاری را که نشان عصر طلایی پریکلس است و طی قرون مختلف برای بسیاری از کشورهای جهان، منبع ممتاز الهام، در زمینه هنر و اندیشه بوده است، تحسین کنند.

اما امروزه خسارات چنان سنگین است که فقط با اجرای هرچه زودتر یک برنامه وسیع و جامع می‌توان حفظ مجسمه‌ها و پایه‌های بنا را تضمین کرد، برنامه‌یی که در زمینه‌های فنی و علمی نیازمند بررسی‌های بسیار دقیق است و دولت یونان، به رغم تلاشهای فراوانش در این زمینه، نخواهد توانست به تنهایی، تمامی این مأموریت را برعهده گیرد. علاوه بر خسارات ناشی از نفوذ آب در شکاف سنگها و یخزدگی، و ترکیدن مرمرها بر اثر زنگ‌زدن میله‌ها و گیره‌های آهنی که در گذشته برای حفظ و نگهداری قطعات مختلف سنگ در کنار هم بکار می‌رفت و فرسایش پلکان و سنگ فرشها و تخته سنگها، زیر گامهای بازدیدکنندگان، عامل فساد بسیار حادتر دیگری نیز پیدا شده است: آلودگی هوا، که طرف دیگر سکه پیشرفت صنعتی است و تجزیه و تلاشی سنگها

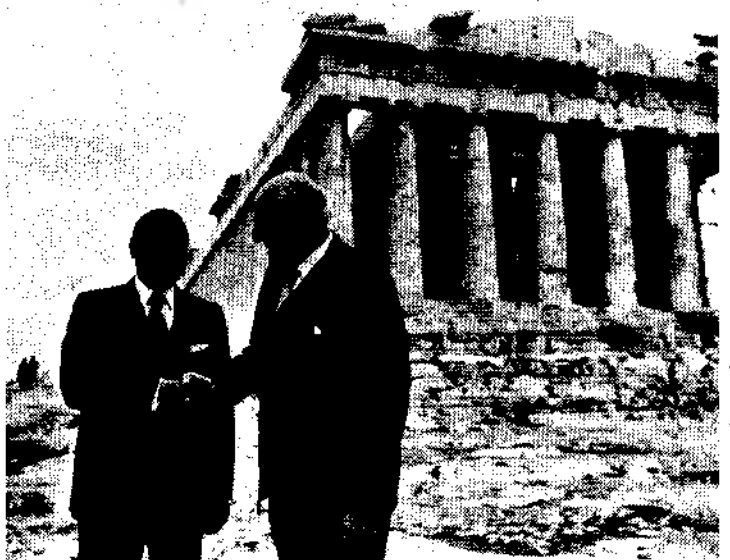

Photo Dominique Roger - Unesco

پشتیبانی کند و در این راه نیازها را مشخص سازد، کوششهایی را که برای کمک می‌شود هماهنگ کند، کمک‌های خارجی را برانگیزد و با توافق مقامات یونانی بکوشد تا این کمکها را بر حسب نیازمندیها و امکانات، زمان بندی کند و مورد استفاده قرار دهد.

به این دلیل، همانطور که همکاران پیشینم چنین کاری را برای نوبی در مصر، غلیا، و نیز، معبد بروبودور در اندونزی، منطقه باستانی موهنجودارو در پاکستان، و کارناژ در تونس کردند، من نیز در اینجا از وجدان جهانی می‌خواهم که در نجات آکروپول بکوشد.

من به نام سازمان تربیتی، و علمی و فرهنگی ملل متحد، از دولتها، کمیسیونهای ملی یونسکو، مؤسسات عمومی و خصوصی، مردم ۱۴۱ کشور عضو سازمان درخواست می‌کنم که با گشاده‌دستی از کمک مالی، مادی و خدماتی لازم برای انجام این وظیفه بزرگ دریغ نوزندند. دولت یونان خود با وسائل قابل توجهی در این راه می‌کوشد، اما این وسائل برای توفیق در اقدامی که باید سالها ادامه یابد، کافی نخواهد بود.

من از سازمانهای بین‌الدول تمامی نواحی جهان بخصوص اروپا، و همچنین تمام بنیادهایی که کارشان در جهت پیشبرد فرهنگ است، می‌خواهم که در این کار عظیمی که دولت یونان با همکاری یونسکو آغاز کرده است، شرکت جویند.

من از سازمانهای بین‌المللی تخصصی که با یونسکو در نجات میراث فرهنگی بشری همکاری می‌کنند مانند مرکز بین‌المللی مطالعه برای حفظ و مرمت اموال فرهنگی، شورای بین‌المللی بناها و محوطه‌ها و شورای بین‌المللی موزه‌ها، دعوت می‌کنم ابتکار را در دست گیرند و از فعالتهایی

را زیر تاثیر گازهای کارخانه و دود کانونهای خانگی تسریع می‌کند. عجالتاً، تا تصفیه هوا در محدوده مناسبی در اطراف آکروپول ممکن شود، باید چند کار را همزمان با یکدیگر انجام داد: در محل از مجسمه‌هایی که ممکن است برجای بمانند نگهداری کرد؛ دیگر آثار را به موزه آکروپول منتقل ساخت و قالبهایی بطور موقت بجای آنها قرار داد؛ آلیاژی ضد زنگ بجای فلزات زنگ زده بکار برد؛ خیابانها و میدانها را منظم و محکم کرد و جهت رفت‌وآمد بازدیدکنندگان را مشخص نمود؛ سنگها را در محل لغزشها و ریزشها استوار کرد؛ و بالاخره هر آنچه را که می‌توان و باید ترمیم کرد، مورد توجه قرار داد.

انجام چنین وظیفه عظیمی دعوت جامعه بین‌المللی را ایجاب می‌کند. جامعه‌یی که حاضر نیست در مقابل مصیبتی که پارتئون، آرکشیون و کاریاتید-های آن، پروپیلها و معبد آتھنیکه را تهدید می‌کند تسلیم شود. بهمین دلیل کنفرانس عمومی یونسکو در نوزدهمین اجلاس خود که در نایروبی برگزار شد، به درخواست دولت یونان درباره دست‌زدن به یک اقدام جهانی برای بسیج کمکهای عمومی و خصوصی برای حفاظت آکروپول، تحت نظر یونسکو، به اتفاق آرا پاسخ مثبت داد.

بدین ترتیب یونسکو که برطبق اساسنامه خود موظف به حفظ و حمایت میراث جهانی آثار هنری و بناهای تاریخی و علمی است، وظیفه دارد حس همدردی بین‌المللی را برای نجات این گنجینه فرهنگی برانگیزد؛ گنجینه‌یی که هر چند به یونان تعلق دارد، در عین حال جزئی از میراث مشترک بشریت است. یونسکو با این کار می‌خواهد از تلاش دوستان فراوان یونان در جهان که حاضرند بطور مستقیم این کشور را یاری‌دهند

که در قالب تلاش جهانی انجام می‌پذیرد، پشتیبانی کنند. من از موزه‌ها، نگارخانه‌ها، کتابخانه‌ها، آثارهایی که منعکس کننده درخشش نبوغ آتن هستند، دعوت می‌کنم، نمایشگاهها، نمایشها و تظاهراتی برای نجات آکروپول ترتیب دهند و درآمد آن را بصندوقی که در کشورهای عضو بوجود آمده یا به صندوق بین‌المللی که توسط یونسکو ایجاد شده است، بریزند.

من از هنرمندان، نویسندگان، منتقدان، تاریخ‌نویسان و موسیقیدانانی که هنرشان در یونان باستان ریشه دارد و همچنین از تمام کسانی که مأموریتشان آگاه ساختن مردم است: روزنامه‌نگاران، گزارشگران، کارکنان حرفه‌یی مطبوعات نوشته و گویا، تلویزیون و سینما دعوت می‌کنم بما کمک کنند و با دانش و استعداد خود افکار عمومی تمامی ملتها را نسبت باین موضوع جلب نمایند.

همینطور، من از شاگردان مدارس، دانشجویان، استادان، دعوت می‌کنم که در ارتباط با کمیسیون ملی یونسکو در کشورشان، در تمام مدارس و دانشگاهها، به جمع‌آوری وجوهی بپردازند که حاصلش صرف حفظ گل سرسید تمدنی خواهد شد که علم و هنر و فلسفه در جهان امروز ما، هنوز دین بزرگی نسبت به آن احساس می‌کند.

بالاخره من از تمام کسانی که میلیون میلیون، از آتن بازدید کرده یا می‌کنند و نیز از تمام کسانی که شاید هرگز چنین امکانی بدست نیاورند، ولی صرفنظر از ریشه فرهنگی‌شان بخوبی احساس می‌کنند که گنجینه‌های آکروپول نشان اوج نبوغ خلاق انسانی است، دعوت می‌کنم سهمی هر چند کوچک هم که باشد باین حساب منظور دارند و به این ترتیب امکان یابند در این تلاش جمعی، اندکی از خودشان مایه بگذارند. شك ندارم که این بار نیز بشریت میراثش را باز خواهد شناخت و آترا نجات خواهد داد و بدین ترتیب از وراه گوناگونی مراسمها و نظامهای حکومتی، وجود این وحدت معنوی را که الهام بخش جهان ماست، بیشتر از پیش تأکید خواهد کرد، جهانی که در آن، ملتها، با آگاهی به استقلال و سرنوشت مشترك خود می‌خواهند تا نظام تازه‌یی براساس همبستگی ملتها بنا کنند.

آمادو-مپتارامبو

ابلا

کشف

يك پایتخت

شکوهمند

در ۴۰۰۰ سال پیش

در سوریه

نوشته پائولو ماتیه

پائولوماتیه «Paolo Mattiae» باستانشناس ایتالیایی، ریاست مؤسسه مطالعه خاور نزدیک را برعهده دارد و استاد باستانشناسی و تاریخ هنر خاور نزدیک در دانشکده رم است. او از سال ۱۹۶۴ هیئت باستانشناسی ایتالیا را در سوریه رهبری می‌کند. کاوشهای این هیئت که با همکاری اداره کل آثار باستانی، (دمشق) در این منطقه صورت گرفت، به کشف محل باستانی ابلا انجامید. او در پرتو اکتشافهای خود به تجدیدنظری انتقادی در تاریخ هنر خاورمیانه در دوران باستان دست زد.